

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ПІДСИСТЕМОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап розвитку соціально-демографічних процесів в Україні, відновлення втраченого наукового та науково-технічного потенціалу потребує відповідного забезпечення управління інноваційною підсистемою підприємства. Означені процеси прискорюються й інформаційною революцією, яка веде до лавиноподібних інновацій та ускладнення самої сутності процесу праці.

Стан організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною підсистемою підприємства, визначення його нової сутності в сучасних умовах як цілісного об'єкта в сучасних умовах потребує комплексного системного підходу, який теж поки відсутній.

Різні аспекти трактування сутності та змісту поняття «організаційно-економічне забезпечення», урахування його особливостей, а також розробка практичних рекомендацій щодо організаційно-економічного забезпечення, висвітлені в працях таких зарубіжних та українських вчених: Трофимчук В. О., Якубенко Ю.Л., Матросова Л.М., Мельникової М.В., Радіонової Н.Й., Дубравіної Л. І. В роботах Мельникової М.В. в [4] досить ґрунтовано визначено зміст поняття «організаційно-економічне забезпечення». Зокрема, автор відокремлює категорію «організаційне забезпечення» та на жаль, залишає поза увагою категорію «економічне забезпечення». Матросова Л. М. [3] окрім трактування даної дефініції пропонує також схему елементів організаційно-економічного забезпечення. Однак у всіх цих роботах не визначено єдиного підходу до категорійного інструментарію організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною підсистемою підприємства, адекватною сучасним умовам розвитку економіки.

Тому метою дослідження є узагальнення теоретичних засад сутності організаційно-економічного забезпечення в сучасних умовах та обґрунтування його складових, розробка відповідного інструментарію для управління ними.

Для досягнення поставленої мети дослідження визначено такі наукові завдання:

- 1) виокремити складові економічного та організаційного забезпечення;
- 2) узагальнити теоретичні положення щодо сутності організаційно-економічного забезпечення;
- 3) обґрунтувати інструментарій організаційно-економічного забезпечення;

Отже аналіз наведених визначень дозволив стверджувати, що існують досить відмінні підходи до трактування організаційно – економічного забезпечення, але більшість авторів розглядають його на основі ключового слова «сукупність». У великій енциклопедії організаційно-економічне забезпечення також трактується як «сукупність» (але з словосполученнями «параметри управління» та «методи організації») «сукупність економічних параметрів управління, методів організації виробництва і праці») [1]. Черноус Ю. О. та Мельникова М. В. в [4,8] також дають визначення організаційно-економічному забезпеченню як «сукупності». Вони вважають, що це «сукупність динамічних процедур, форм, методів, інструментів». В роботі Трофимчук В.О. [7] представляє зміст поняття як систему організаційних, управлінських, нормативно - правових та методичних важелів реалізації. У великій енциклопедії також використовуються ключове слово «система». Дубравіна Л. І. в [2] визначає, що організаційно - економічне забезпечення як послідовні причинно - наслідкові зв'язки, а Матросова Л.М. в [3] «як розробку певних принципів, функцій, засобів, чинників та інструментів управління». У великій енциклопедії дається досить ґрунтоване визначення організаційно-економічного забезпечення як «системного базису» («одним з основних складових елементів системного базису, який характеризує ступінь організації об'єкта управління»). Радіонова Н.Й. [5] на відміну від інших авторів трактує діючу категорію як «функціонування забезпечувальних підсистем...». Шевченко В.А. [9] пов'язують організаційно-економічне забезпечення з процесом та підкреслює, що це окрема складова управління.

В роботі [4] Мельникова М.В. розглядає організаційно-економічне забезпечення управління з чотирьох позицій, як:

1. функціонування підсистем по створенню організаційних та економічних умов;
2. як сукупності динамічних процедур, форм, методів та інструментів, що дозволяють обґрунтовувати і приймати рішення;
3. вдосконалення організаційних структур управління;
4. систематизація підходів до визначення закономірностей і методів формування і розвитку організаційних структур.

Слід зазначити, що останнє визначення підходить лише до сутності категорії

«організаційне забезпечення», крім того четверта позиція дещо дублює третю.

Згідно проведеного дослідження щодо визначень сутності «організаційно-економічне забезпечення» слід зазначити, що практично у всіх наведених вище тлумаченнях у різних контекстах зустрічається також ключове слово «методи».

На основі проведеного аналізу ключових слів дефініції «організаційно - економічне забезпечення» можна зробити наступні висновки: найчастіше дослідники використовують словосполучення – «сукупність принципів, форм, методів, інструментів» (36% з аналізованих авторів). Друге місце по частоті використання (18%) належить ключовому слову – «система».

На основі проведеного вище аналізу категорії «організаційне забезпечення» можна зауважити, що: організаційне забезпечення передбачає формування та удосконалення організаційних структур управління інноваціями підприємствами, а економічне – включає розробку норм, нормативи та стимулів та інших інструментів управління для досягнення поставленої мети.

В цілому, організаційно-економічне забезпечення управління інноваційною підсистемою підприємства – це сукупність організаційних та економічних методів, процесів та інструментів управління, яка розглядається у комплексі як система формування забезпечення та включає розробку функціональних підсистем для своєчасної реакції на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища з метою підвищення ефективності управління інноваціями у відповідності встановлених цілей.

Проведене дослідження сутності організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною підсистемою підприємства дозволило отримати наступні результати:

1) уточнено визначення організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною підсистемою підприємства;

2) виокремлено складові економічного та організаційного забезпечення;

3) обґрунтовано перелік інструментів для організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною підсистемою підприємства.

Список літератури

1. Большая энциклопедия нефти и газа. – [Электронный ресурс]. Доступно: [www. ngpedia.ru](http://www.ngpedia.ru). Дата звернення: 2.02.2018.

2. Дубравіна Л. І. Організаційно-економічне забезпечення підвищення ефективності виробництва: Автореф. дис....к-та екон. наук: 08.00.04 / Л. І. Дубравіна. – Луганський нац. аграр. ун-т. – Луганськ, 20 с, 2013.

3. Матросова Л. М. Організаційно-економічне забезпечення управління інноваціями на промислових підприємствах: Автореф. дис....д-ра екон. наук: 08.02.02 / Л. М. Матросова – Нац. акад.

наук України, Центр дослідж. наук.-техн. потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва. – К., 36 с, 2002.

4. Мельникова М. В. Об организационно-экономическом обеспечении системы городского управления в Украине / Мельникова М. В. // Проблемы теории и практики городского управления (экономико-правовой аспект): материалы IX Междунар. Наук.-практ. конф./ НАН Украины. Ин-т экономико-правовых исследований; Редколл: Богачев С. В. – Донецк: Изд-во «Ноулидж», С.41-44, 2013.

5. Радіонова Н. Й. Організаційно-економічне забезпечення управління інноваційним розвитком машинобудівного підприємства: Автореф. дис. к-та екон.наук: 08.00.04 / Н. Й. Радіонова. – Східноукраїнський нац. ун-т.ім. Володимира Даля. – Луганськ, 20 с., 2010.

6. Сучасні технології управління розвитком України: механізми, реалії, перспективи: колект. Моногр. / за заг.ред. Т.В. Гринько. – Дніпропетровськ: Біла К. О., 504 с., 2016.

7. Трофимчук В. О. Організаційно-економічне забезпечення підвищення ефективності поведінки з відходами в Україні: Автореф. дис....к-та екон. наук: 08.00.06 / В. О. Трофимчук – Нац. акад. наук України, Держ. установа «Ін-т економіки природокористування та сталого розв». – Київ, 20 с, 2013.

8.Черноус Ю.Е. Организационно экономическое направление. Обеспечения принятия управленческих решений: [Электронный ресурс] / Ю. Е. Черноус .– Доступно:<http://www.vectoreconomy.ru/images/publications/2017/4/economicsmanagement/Chernous.pdf>. Дата звернення: 2.02.2018.

9. Якубенко Ю. Л. Організаційно-економічне забезпечення конкурентоспроможного розвитку сільськогосподарських підприємств: Автореф. Дис. к-та екон. наук: 08.00.04 / Ю.Л. Якубенко – Білоцерк. нац. аграр. ун-т. – Біла Церква, 20 с., 2014.

10. Tidd D., Bessant D., Pavitt K. Managing innovation / D. Tidd., D. Bessant., K. Pavitt, P.3, 2011.